

Memòria 2019

Fundació Biblioteca Social

SUMARI

Paraules preliminars	3
1. LA FUNDACIÓ BIBLIOTECA SOCIAL	
1.1. Descripció general i objectius	4
1.2. Idees que ens mouen	5
1.3. Patronat	5
2. PREMI "BIBLIOTECA PÚBLICA I COMPROMÍS SOCIAL"	
2.1. Objectius i descripció general del Premi	6
2.2. El jurat del Premi	6
2.3. Cinquena edició del Premi (2018)	7
2.4. Sisena convocatòria del Premi (2019)	9
2.5. Ressò dels projectes premiats en edicions anteriors	10
3. MAPA DE PROJECTES DE BIBLIOTEQUES PÚBLIQUES PER A LA INCLUSIO SOCIAL	12
4. TRANSFERIR, projecte de suport a les biblioteques	13
5. CRECER LEYENDO, audiovisual per una biblioteca inclusiva des de la infància	15
6. COMUNICACIÓ I DIFUSIÓ	
6.1. Participació en jornades, actes i grups de treball	16
6.2. Presència a mitjans de comunicació	16
6.3. Web i xarxes socials	17
7. COL-LABORACIONS INSTITUCIONALS	18
8. ASPECTES ECONÒMICS 2019	
8.1. Patrocini i aportacions	19
9. PLANS PER AL 2020	
9.1. Accions prioritàries	21
9.2. Pressupost	21

Paraules preliminars

Presentem aquesta memòria quan la Fundació ha celebrat els 6 anys. En concret es va presentar el 18 de juny de 2014 al Col·legi de Periodistes de Catalunya. Cinc anys i cinc edicions del Premi “Biblioteca pública i compromís social”.

Estem redactant aquesta memòria quan encara està activa la pandèmia del coronavirus. Una pandèmia que ha paralitzat el país i, de retruc, ha obligat a tancar les biblioteques. De fet, des del 14 de març el país entra en una fase de confinament. Aquest fet ha distorsionat, entre d’altres coses, el lliurament del premi que normalment fem a la primavera.

Durant l’any 2019 hem dedicat una part important de la nostra activitat a promoure el documental **“Creixer leyendo: per una biblioteca inclusiva des de la infància”** que mostra què fan les biblioteques per a la inclusió de la infància. A més de fer-ne difusió entre el tercer sector social que treballa per a la inclusió de la infància, s’ha presentat al premi RetinES del CEESC (Col·legi d’Educadores i Educadors Socials de Catalunya) on és seleccionat. Arran d’això es presenta a diversos forums.

S’han seguit reforçant els contactes amb el tercer sector social i també amb el sector de les biblioteques amb la participació en diverses **jornades professionals** i hem iniciat una col·laboració amb el **Màster de Gestió de Continguts Digitals** de la UB per a que ens ajudin a millorar la nostra pàgina web.

En relació amb el **Premi**, l’any 2019 només es van rebre 10 projectes, per contra, només premiar-ne un va ser complicat, ja que la majoria d’ells eren de molta qualitat.

Tenim, a més, un motiu per estar orgullosos: tres professionals directament vinculats al Premi - Tomas Yerro, Montserrat Milà, membres del jurat, i Virginia Cierco, cap de la biblioteca de Bon Pastor (Barcelona) que va guanyar la primera edició del premi- han rebut un reconeixement públic per la seva labor. Tomás Yerro ha rebut el Premi *Príncipe de Viana* del Gobierno de Navarra per la seva trajectòria professional i personal; i Montserrat Milà i Virginia Cierco han rebut la medalla de l’Ajuntament de Barcelona en reconeixement al seu compromís social.

Hem fet una nova trobada dels 10 mentors de diferents punts d’Espanya que formen part del **projecte “Transferir”**, per contribuir a la millora de la planificació de projectes socials per part de les biblioteques.

I s’ha establert una significativa relació amb diverses editorials i empreses. Com a resultat d’això dues editorials -**Blume** i **ProQuest**- han recolzat el projecte de la Fundació, les editorials **“Quaderns Crema”** i **“Acantilado”** segueixen com #EditorialAmiga, i l’empresa **Nubilum**, segueix com #EmpresaAmiga. També hem ampliat sensiblement el nombre d’“Amics/Amigues” de la Fundació

L’any 2020 seguirem donant visibilitat a la important tasca d’inclusió social de les biblioteques públiques, tot i els condicionants als quals ens obliga la pandèmia sanitària. I seguirem ampliant, dins del possible, els “Amics/Amigues” de la Fundació.

Barcelona, juny 2020
Adela d’Alòs-Moner, Presidenta

1. LA FUNDACIÓ BIBLIOTECA SOCIAL

1.1. Descripció general i objectius

La Fundació Biblioteca Social és una **institució sense ànim de lucre constituïda l'any 2014**.

La seva missió és contribuir a reforçar els col·lectius més vulnerables, per compensar els desequilibris socials existents a Espanya. Ho fem potenciant projectes que duen a terme les biblioteques públiques, dirigits als sectors més vulnerables de la societat: nens i joves, sovint de famílies amb dificultats, amb problemes de comprensió lectora, persones en atur i immigrants, amb risc d'exclusió social, persones grans, que han aportat a aquesta societat i que sovint estan soles, etc.

Perquè creiem que **el creixement d'un país només és possible amb la suma de tots els qui hi viuen i que les desigualtats generen pobresa que afecta el conjunt de la població i no únicament als que directament la pateixen**. Més enllà d'un servei lligat a la cultura, les biblioteques públiques són un eix clau per a la millora de la qualitat de vida, a la cohesió social i, en el seu conjunt, també al creixement econòmic d'un país. Obertes a tothom, i desplegadas per tot el territori tenen un potencial enorme a les quals creiem hem de donar suport.

A la dinàmica de la Fundació hi conflueixen dos elements:

1r. Les **biblioteques públiques** com a institució que actua per a garantir la igualtat d'accés a la informació i al coneixement, i que és un important servei de relació i de cohesió social.

2n. El **compromís social** entès com la voluntat –i les accions encaminades- de contribuir a pal·liar la situació dels sectors més vulnerables de la societat.

Per aquest motiu, el seu Patronat està compost per persones que provenen de l'àmbit de les biblioteques i persones que provenen del tercer sector o àmbit social.

El seu àmbit d'actuació és tot el territori espanyol, des de Catalunya, sense perjudici de poder actuar a altres països quan així es convingui.

La Fundació treballa 100% amb fons privats i no accepta subvencions ni finançament de cap administració pública, ja que es parteix de la base que les biblioteques públiques, que són les que duen a terme els projectes, ja estan finançades per l'administració, que n'és la responsable de recolzar-les i potenciar-les.

Estatuts de la Fundació en línia:

<https://fundacionbibliotecasocial.org/content/uploads/2014/11/ESTATUTSVF.pdf>

Objectius

1. **Incentivar i fomentar la realització de projectes que contribueixin a pal·liar els desequilibris socials, i a generar pensament crític.**
2. **Donar visibilitat als projectes i a les iniciatives que duen a terme les biblioteques públiques en l'àmbit social.**
3. **Fomentar l'intercanvi de coneixement en aquest sector.**

1.2. Idees que ens mouen

A l'apartat "La nostra raó de ser: objectius i valors" de la pàgina web, es troba una selecció de frases i reflexions que il·lustren les inquietuds de la Fundació, les **idees que ens mouen** (<https://fundacionbibliotecasocial.org/que-fem/idees-que-ens-mouen/>)

Aquest apartat es complementa amb una **recopilació d'articles i informes actualitzats** (<https://fundacionbibliotecasocial.org/que-fem/el-rol-social-de-la-biblioteca-publica/>) relacionats amb els temes que tracta la Fundació en un sentit ampli: problemes socials, grups amb risc d'exclusió, accions que fan altres organitzacions, reflexions, etc. Apartat que s'alimenta també amb les aportacions de professionals que fan suggeriments en aquest sentit.

1.3. Patronat

El Patronat està integrat per persones que provenen del tercer sector, o àmbit social, i de l'entorn de les biblioteques. Tots ho són a títol individual; en cap cas, en representació de l'organisme o institució en la qual treballen.

Composició del Patronat:

- ◆ Adela d'Alòs-Moner, presidenta
- ◆ Assumpta Bailac Puigdemívol, vicepresidenta
- ◆ Eulàlia Espinàs Riera, secretària
- ◆ Josep M. Rodríguez Rovira, tresorer
- ◆ Eduard Ballester i Muñoz, vocal
- ◆ Montserrat Caminal, vocal
- ◆ Felipe Campos, vocal
- ◆ Carme Fenoll, vocal
- ◆ Hilario Hernández Sánchez, vocal
- ◆ Glòria Pérez-Salmerón, vocal
- ◆ Lluís Toledano, vocal

Podeu consultar qui és qui dels membres del Patronat a:

<https://fundacionbibliotecasocial.org/fundacio/patronat-estatuts/>

El Patronat s'ha de reunit, el llarg de l'any 2019, en tres ocasions en diferents biblioteques públiques de la ciutat de Barcelona:

- ◆ 26 de febrer de 2019
- ◆ 21 de juny de 2019
- ◆ 17 de setembre de 2019

2. PREMI BIBLIOTECA PÚBLICA I COMPROMÍS SOCIAL

La principal línia de treball de la *Fundació* és la convocatòria d'un premi de reconeixement a projectes socials que estiguin desenvolupant les biblioteques públiques, que rep el nom de Premi *Biblioteca pública i compromís social*.

2.1. Objectius i descripció general del Premi

El Premi pretén impulsar i donar visibilitat a projectes que estan duent a terme les biblioteques públiques, adreçats a les persones i col·lectius que viuen situacions de vulnerabilitat i conflicte social en el seu entorn, i que contribueixen a pal·liar els desequilibris socials.

La convocatòria és d'àmbit estatal i s'hi pot presentar qualsevol biblioteca pública de titularitat pública d'Espanya que estigui duent a terme un projecte en aquest sentit, durant almenys un any abans del moment de presentar-se a una convocatòria del premi.

La selecció s'efectua en dues fases: en una primera, s'escullen els projectes de major rellevància. I, en una segona fase, d'entre els anteriors, se selecciona el projecte guanyador i l'accessit, en cas que es consideri.

2.2. El jurat del Premi

El Jurat està integrat per onze persones. Totes elles professionals de l'àmbit de les biblioteques i del tercer sector, i en cap cas coincidents amb els membres del Patronat de la Fundació.

Vuit membres del jurat, quatre del sector bibliotecari i quatre del sector social, han fet la primera selecció per a determinar els projectes finalistes. Posteriorment, els altres tres membres del jurat han determinat, d'entre els finalistes, el projecte guanyador i l'accessit.

Montserrat Caminal, membre del patronat, coordina les tasques del jurat i fa d'enllaç amb les biblioteques candidates i el Patronat.

Relació dels membres del jurat del Premi (2019)

Antònia Boix	Montse Milà Estrada
Xavier Campos	Albert Sòria -valoració finalistes-
Elisa Camps Mundó, secretària del jurat -valoració finalistes-	Carlos Susías
José A. Gómez Hernández	Núria Ventura
Rosario López de Prado	Tomás Yerro Villanueva -valoració finalistes-
Arantxa Mendieta Lasarte	

Podeu consultar qui és qui dels membres del Jurat a:

https://fundacionbibliotecasocial.org/content/uploads/2019/09/JURAT_2019.pdf

2.3. Cinquena edició del Premi (2018)

L'octubre de 2018 es va llançar la quarta convocatòria del premi (corresponent a l'any 2018) amb un termini de presentació fins el desembre de 2018, recaient tot el procés de valoració i l'entrega del premi l'any 2019.

Es van presentar **21 projectes**, 10 més que en l'edició anterior. Se'n han exclòs 2 ja que no complien amb el requisit explícit de les bases d'entregar un text descriptiu del projecte.

Els projectes acceptats provenen de 8 comunitats autònomes, dues més que en l'edició anterior.

Andalusia	1
Aragó	1
Castella - La Manxa	4
Catalunya	4
Comunitat de Madrid	3
Galícia	2
País Valencià	3
Regió de Múrcia	1

Classificats per àmbits i col·lectius, tenint en compte que poden dedicar-se a més d'un col·lectiu o àmbit, els projectes presentats en aquesta convocatòria es poden distribuir en els àmbits que s'observen en el quadre següent:

Discapacitat	11	Immigració i refugiats	1
Adolescència i joventut	9		
Salut mental	8	Àmbit penitenciari i reinserció	0
Gent Gran	5	Atur	0
Infància	5	Drogodependències	0
Inserció socio laboral	3	Hospitalitzacions	0
Pobresa	2	Sense llar	0
Minories ètniques	2	Violència i gènere	0

Els grups destinataris dels projectes són molt similars a l'edició anterior. Destaca l'augment de projectes destinats a "Adolescència i Joventut" i a "Infància", en detriment dels dedicats a "Immigració i refugiats" i "Minories ètniques" que l'edició anterior havien predominat.

El projecte guanyador ha estat "**Biblioteca fàcil**" de la **Xarxa de Biblioteques Municipals de Lliria (València)**.

El projecte s'inicia al 2005, gestionat pel personal de les biblioteques en col·laboració amb altres agents de la població. El projecte "Biblioteca fàcil" té com a finalitat desenvolupar la capacitat i

Memòria 2019

l'autonomia de les persones que conformen aquests col·lectius i integrar-los a la biblioteca com una part de la seva vida: un lloc de referència, segur, agradable i on s'enriqueixen a través de la lectura. En paraules del jurat, és un projecte "sòlid, ben construït i documentat, constitueix un veritable projecte de població, en el qual, per iniciativa de la biblioteca, dotada de notable capacitat integradora i de coordinació dels diversos agents participants, la lectura i la literatura es converteixen en eficaç eina d'incardinació i intervenció en el teixit social. La pertinent combinació de lectura i música a la denominada Ciutat de la Música i la utilització d'un repertori de textos clàssics i d'índole local faciliten el coneixement de l'entorn i la història del municipi. Resulta molt destacable la participació sistemàtica i continuada d'escolars d'Educació Primària i Educació Secundària Obligatoria al club de lectura en una meritòria tasca de caràcter intergeneracional"

El projecte es porta a terme amb la participació del Centre ocupacional "El Prat" i l'Associació Pentagrama.

Divendres 24 de maig de 2019 es celebra la festa de lliurement del Premi a la Xarxa de biblioteques municipals de Lliria (València), en la que van intervenir responsables polítics de la localitat com Manuel Civera, alcalde; Francisco García Latorre, Regidor de Cultura; Vallibana Murgi, Regidora de Serveis Socials i Polítiques inclusives • Antonio Raya, Director general de diversitat Funcional de la Generalitat Valenciana. També Dolors López, directora de la biblioteca, i tres dels protagonistes. El lliurament del Premi va ser a càrrec de la Presidenta de la Fundació.

La crònica, textos i imatges de l'acte es poden consultar a:

<https://fundacionbibliotecasocial.org/video-biblioteca-facil-lliria-2019-5a-ed-premi-biblioteca-publica-i-compromiso-social/>

El premi, a més d'una quantitat en metàl·lic, ofereix la realització d'un vídeo promocional del projecte. El vídeo del darrer premi es pot consultar a: <https://fundacionbibliotecasocial.org/video-biblioteca-facil-lliria-2019-5a-ed-premi-biblioteca-publica-i-compromiso-social/>

El ressò del premi ajuda a projectar públicament el projecte.

Destaquen especialment:

- La notícia a El Periòdic.com "La Red Bibliotecas de Lliria recibe el Premio "Biblioteca pública y compromiso social" (27/05/2019). https://www.elperiodic.com/lliria/bibliotecas-lliria-recibe-premio-biblioteca-publica-compromiso-social_624692
- L'article on es descriu el projecte aparegut a la revista Mi Biblioteca, núm 59, tardor 2019. (<https://fundacionbibliotecasocial.org/content/uploads/2020/06/MiBiblioteca-59.pdf>)

Memòria 2019

- La presentació del projecte a les Jornades Bibliotecàries de Andalusia (octubre 2019)
- El projecte guanya el premi "Bones pràctiques 2019" de l'Associació Lectura Fàcil

Accèssit i finalistes

El jurat va determinar també donar un accèssit al projecte "**Déjame que te cuente**", de les **Biblioteques Municipals de Huesca**, dirigit a **persones amb capacitats reduïdes per a la lectura**.

Es basa en les lectures que duen a terme un nombrós grup de bibliovoluntaris, prèviament formats per a això; acció mitjançant la qual s'estableixen xarxes solidàries de normalització i compromís ciutadà a l'empara del principi bàsic d'inclusió.

El dia 31 de maig es va organitzar un acte públic de lliurament de l'accèssit a Osca, sense representació política.

Prèviament el jurat havia determinat com a finalistes sis altres projectes:

- ⤴ **Biblioterapia: leer es salud**. Red de Bibliotecas Públicas Municipales de Motril (Granada). Col·lectiu/àmbit: Salut mental.
- ⤴ **Leobén**. Biblioteca Municipal Agora (A Coruña). Col·lectiu/àmbit: Infància i adolescència en risc d'exclusió. Discapacitat.
- ⤴ **Más allá de los libros. La biblioteca Ricardo León y los 17 ODS**. Biblioteca Pública de Galapagar (Madrid). Col·lectiu/àmbit: Infància i adolescència en risc d'exclusió
- ⤴ **Quiero trabajar aquí**. Biblioteca Pública Municipal Jose Saramago de Madrid. Col·lectiu/àmbit: Discapacitats i Inserció sociolaboral.
- ⤴ **Trazos de vida. Taller d'escriptura creativa**. Biblioteca Marcel·li Domingo de Tortosa (Tarragona). Col·lectiu/àmbit: Adolescents en risc d'exclusió. Discapacitat. Salut mental.
- ⤴ **Voluntariado Cultural con chic@s, para el fomento de la lectura**. Biblioteca Pública Municipal do Concello de Verín (Ourense). Col·lectiu/àmbit: Infància i adolescència en risc d'exclusió. Minories ètniques.

2.4. Sisena convocatòria del Premi (2019)

Al mes d'octubre de 2019 es va fer pública la sisena convocatòria del premi, corresponent a l'any 2019, que es va tancar al 13 de desembre.

El veredictes es farà públic el març de 2020, i l'entrega del premi a la biblioteca guanyadora, a la seva localitat, es farà quan les mesures sanitàries per la COVID-19 ho permetin.

Memòria 2019

La convocatòria del Premi s'ha fet a través del web de la Fundació i s'ha difós per mitjà de les xarxes socials Twitter (#PremioBiblioSocial) i Facebook, així com de les llistes de distribució més emprades pel sector bibliotecari: Bibcat, Iwetel, Fidel, EDICID i Públicas.

La convocatòria ha tingut un ressò més reduït que en anys anteriors.

Es van presentar **10 projectes**, 11 menys que en l'edició anterior. No se n'ha exclòs cap. Dos ja s'havien presentat en edicions anteriors. Es comença a percebre el treball fet pels mentors del Projecte Transferir tant pe la qualitat dels projectes, com per les àrees geogràfiques de procedència.

Els projectes acceptats provenen de 7 comunitats autònomes, alguna de les quals s'ha estrenat amb aquesta edició.

Castella - La Manxa	1
Castella - Leon	1
Catalunya	2
Comunitat de Madrid	2
Galícia	1
Navarra	2
Regió de Múrcia	1

Classificats per àmbits i col·lectius, tenint en compte que poden dedicar-se a més d'un col·lectiu o àmbit, els projectes presentats en aquesta convocatòria es poden distribuir en els àmbits que s'observen en el quadre següent:

Discapacitat	7	Atur	0
Gent Gran	4	Drogodependències	0
Infància	4	Inserció socio laboral	0
Adolescència i joventut	2	Minories ètniques	0
Immigració i refugiats	2	Sense llar	0
Salut mental	2	Violència i gènere	0
Àmbit penitenciari i reinserció	1		
Hospitalitzacions	1		
Pobresa	1		

Els grups destinataris dels projectes són molt similars a l'edició anterior. Destaca l'augment de projectes destinats a "Discapacitat" i "Salut mental".

Pel que fa als objectius de l'Agenda 2030 per al Desenvolupament Sostenible de les Nacions Unides, que en aquesta convocatòria també s'havien de determinar, destaquen els projectes destinats a: promoure l'aprenentatge per a tota la vida (objectiu 4); promoure una societat inclusiva (objectiu 16); garantir una vida sana i promoure el benestar (objectiu 3); i reduir les desigualtats (objectiu 10).

2.5. Ressò dels projectes premiats en edicions anteriors

Un dels aspectes més rellevants del premi és la visibilitat que es dóna al projecte i a la biblioteca, els quals una vegada premiats els reclamen en múltiples jornades, congressos , trobades,... en els mitjans de comunicació i amb nous premis.

L'any 2019 ha destacat:

- ◆ Virginia Cierco, directora Bon Pastor, guanyadora de la primera edició del premi, ha rebut la medalla d'honor de l'Ajuntament de Barcelona 2019 per la labor social realitzada a la Biblioteca.
- ◆ La Biblioteca de Purchena (Almería) ha rebut una “menció d’honor” de l'EURODESK 2019, reconeixement europeu, pel projecte “Biblioteca de Acogida” guanyador del premi "Biblioteca pública i compromís social" l'any 2018 (<https://eurodesk.eu/2019/04/18/eurodesk-awards-2019/>)
- ◆ Article sobre el projecte "Biblioteca de acogida" de la Biblioteca Pública Municipal “Gustavo Villapalos” de Purchena (Almeria), premiat a la 4ª edició del Premi "Biblioteca pública i compromís social" 2018- a la revista *Mi Biblioteca*, núm. 56.
- ◆ Com cada any, la Fundació fa una entrevista a la direcció de la biblioteca premiada l'any anterior per a fer la valoració sobre l'impacte que el Premi ha tingut, transcorregut un any. L'any 2019 s'ha entrevistat a l'equip de la Biblioteca de Purchena (Almería), guanyadora del premi l'any 2018: <https://fundacionbibliotecasocial.org/biblioteca-de-purchena-almeria-avaluacio-del-premi-un-any-despres-maig-2019/>
- ◆ Les biblioteques de Bon Pastor (Barcelona) i Blanes (Girona), guanyadores del premi "Biblioteca pública i compromís social" van participar al projecte "Desiderata" a Buenos Aires (2-4 maig 2019).
- ◆ El projecte “Biblioteca fàcil” de Llíria, finalista de l'any xxx, ha sortit a varies publicacions i s'ha presentat a les Jornades Andalusos de Documentalistes. També ha guanyat el premi “lectura fàcil” (des 2019)
- ◆ Dos membres del jurat han rebut distincions rellevants:
  - ♣ Tomás Yerro, premi Príncipe de Viana de la Cultura 2019 atorgat per la Comunidad Foral de Navarra
  - ♣ Montse Milà, medalla d’honor de l'Ajuntament de Barcelona 2019
  - ♣ Virginia Cierco, dir. Biblioteca Bon Pastor , que va guanyar la 1a ed. del Premi (2015), ha rebut la medalla d’honor de l’Ajuntament de Barcelona 2019

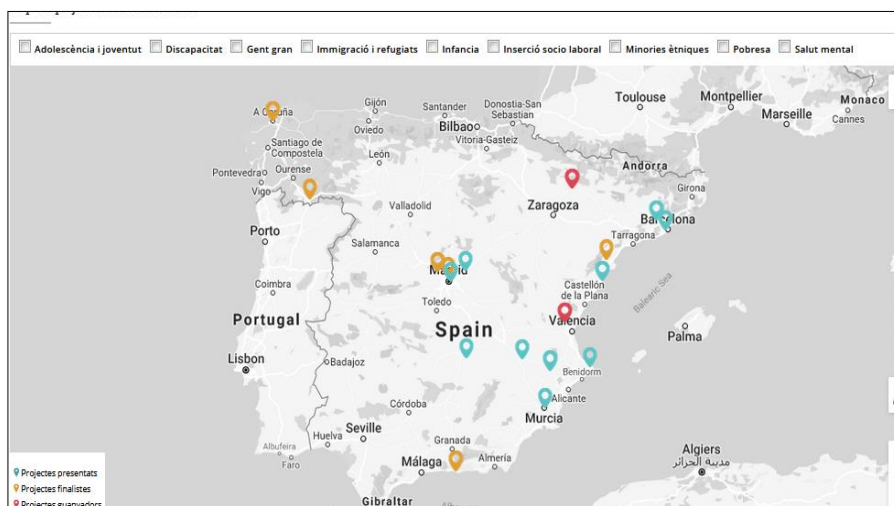
3. MAPA DE PROJECTES DE BIBLIOTEQUES PÚBLIQUES PER A LA INCLUSIÓ SOCIAL

A la tardor de 2015, la Fundació va fer públic el *Mapa de projectes de biblioteques públiques per a la inclusió social* (<http://fundacionbibliotecasocial.org/categories-map>).

Aquest mapa reuneix els **projectes millor avaluats en cadascuna de les convocatòries del Premi "Biblioteca Pública i compromís social"** els quals, any rere any, es van incorporant.

El mapa identifica els projectes més destacats presentats. Els projectes guanyadors i finalistes tenen un enllaç al projecte.

El *Mapa* permet fer una cerca ràpida per col·lectius als que van adreçats els projectes.

Amb el *Mapa* la Fundació ofereix una eina que pretén:

- ✦ Contribuir a visualitzar els projectes que duen a terme les biblioteques públiques per a la millora social del seu entorn o comunitat.
- ✦ Mostrar al tercer sector les possibilitats d'actuacions conjuntes en el territori.
- ✦ Evidenciar a les administracions públiques la necessitat de seguir invertint en les biblioteques públiques.
- ✦ Potenciar l'intercanvi de coneixement i aprendre de les "millors pràctiques".

El *Mapa* va ser un dels 10 projectes seleccionats, dels 36 projectes presentats a Europa, per la *Reading & Writing Foundation* en el marc del programa *Public Libraries 2020* (<http://www.publiclibraries2020.eu/>), rebent el suport econòmic per a la creació i desenvolupament de la plataforma web. A partir del primer any, però, és la Fundació qui l'ha continuat mantenint i finançant.

La creació d'aquest mapa ofereix un valor afegit molt important als projectes que es presenten al Premi, ja que els dona una difusió complementària oferint la seva localització territorial i distribució per àmbits o col·lectius als quals s'adrecen.

D'altra banda, la IFLA proposa a la fundació incloure els projectes guanyadors del premi en el mapa que han elaborat, relacionant les biblioteques i l'Agenda2030. IFLA ho canalitza a través de Fesabid. (<https://librarymap.ifla.org/stories>)

4. TRANSFERIR, projecte de suport a les biblioteques

L'any 2018 la Fundació va engegar el projecte "Transferir", creant un grup de mentors territorials que donen suport a les biblioteques públiques alhora de fer els seus projectes socials .

Iniciat com a fase pilot, es va conformar un grup d'onze **mentors voluntaris de diferents zones d'Espanya**, coincidents amb les zones de procedència més majoritàries a les diverses edicions del Premi. Grup de mentors que s'ha consolidat al llarg de l'any 2019, només amb un canvi en l'àrea de Galícia.

Mentors del Projecte *Transferir* 2019

Andalusia	Cristóbal Guerrero
Aragó	Pilar Bes
Astúrias	Carmela González
Castilla-León	Ramona Domínguez
Castilla-La Mancha	Leticia Moya
Catalunya	Jordi Permanyer / Mercè Cussó
Galícia	Carmen Pérez Pais
Madrid	Estela Gonzalo
Múrcia	Pedro Quilez
Navarra	Jesús Arana

Al llarg de l'any, els mentors s'han posat a disposició de les biblioteques de la seva zona per assessorar i acompanyar en la millora dels projectes de caràcter social que realitzen o volen iniciar les biblioteques.

Trobada de mentors, novembre 2019

Al novembre de 2019 es va realitzar una trobada amb tots ells amb l'objectiu de fer una valoració de la tasca realitzada i, alhora, posar en comú les problemàtiques que els havien tramès els professionals de les biblioteques alhora d'endegar un projecte social. En la trobada es van analitzar els projectes presentats a la convocatòria del Premi 2018 i 2019; i es va presentar el projecte *Intervención Comunitaria Intercultural* per part de Francesc Ventura, director del Departament de Interculturalitat i Cohesió Social de la Fundació Bancària "la Caixa"; i l'*Agenda 2030 en les biblioteques públiques*, per part de Gloria Pérez-Salmerón, presidenta de la IFLA 2017-2019

Una de les eines amb les que compten els mentors, a més de l'acompanyament de dues de les persones del Patronat de la Fundació, és amb el tutorial web “Fes el teu projecte” (<http://tutorial.fundacionbibliotecasocial.org/>), que l'any 2017 es va fer elaborar i difondre des de la Fundació, amb la col·laboració d'en David Rosselló.

Fes el teu projecte.

Per a una biblioteca pública social inclusiva.

Pautes en base a preguntes per a facilitar-ne la formulació. Voldríem que aquest "tutorial" que us oferim us ajudi en el disseny del vostre projecte social. [Llegeix més...](#)

El col·lectiu a qui t'adreces?

Els agents implicats

Origen, antecedents, trajectòria i motivació del projecte

Els objectius o resultats desitjats

Les estratègies o la metodologia general

DESCARREGA'T EL TUTORIAL COMPLET

"No totes les activitats de les Biblioteques amb o per a col·lectius amb necessitats específiques poden considerar-se veritables projectes socials. Quan parlem de "projecte social" pensem en una sèrie d' accions o serveis que impacten i milloren les condicions dels col·lectius vulnerables als que ens dirigim." Així comença el tutorial amb el que es pretén oferir una guia als professionals de les biblioteques per a la construcció d'un veritable projecte social.

En realitat és una autoguia estructurada en deu àmbits que, a partir de preguntes que un mateix ha de respondre, ajuden a definir cadascun dels aspectes que s'han de preveure en el plantejament d'un projecte. Àmbits que es poden treballar globalment o com unitats independents.

5. **CRECER LEYENDO**, audiovisual per una biblioteca inclusiva des de la infància

Amb el documental "Crece leyendo: por una biblioteca inclusiva desde la infancia", de 19 minuts, es posa de relleu com des de la biblioteca pública es pot contribuir a millorar la situació dels infants que, per diferents motius, estan en risc d'exclusió.

En ell es recull una mostra de projectes rellevants en aquest sentit, acompanyada d'un conjunt d'entrevistes a persones vinculades a la Fundació, pertanyents al seu Patronat i professionals de les biblioteques premiades per la Fundació, coneixedores del tema.

<https://fundacionbibliotecasocial.org/crecer-leyendo-per-una-biblioteca-inclusiva-des-de-la-infancia/>

Aquest documental s'ha realitzat en el marc de col·laboració amb la Fundació Naccari Ravà, signat el 21 de març de 2018. La Fundació ha elaborat els continguts i la producció del documental, que ha estat finançada per la Fundació Naccari Ravà.

El desembre de 2018 es va donar a conèixer, però ha estat al llarg de l'any 2019 que s'ha difós àmpliament en diversos entorns, a més de les xarxes i per Internet, tenint una molt bona acollida (al llarg de l'any ha tingut més de 2.000 visualitzacions).

En van fer difusió institucions i col·legis professionals de l'entorn bibliotecari, educatiu i del tercer sector com el COBDC, Xarxanet, Dixit, Graó Educació, la Federació Catalana d'Entitats de Paràlisi Cerebral i Etiologies Similars (FEPCCAT), el CEESC, etc.

A més el documental ha rebut una menció especial als Premis Retines 2019 del Col·legi d'Educadors i Educadores Socials de Catalunya (<https://www.ceesc.cat/2014-11-03-13-05-23/noticias-blog/854-premis-retines-2019>).

Ha estat presentat a:

- Taula rodona *Biblioteques que eduquen, educadores a les biblioteques*, organitzada pel CEESC, en la que intervenen 2 bibliotecaris i 2 educadores socials i es projecta el documental. Barcelona, 19 de juny de 2019.

- Cicle DOCUGrama, a la [fàbrica Lehmann](#) seu de la [Fundació Ideograma](#) (Barcelona), com a documental nominat als premis Retines. Barcelona, 30 d'octubre de 2019.

I se n'ha fet una ressenya a la revista BiD (6/11/2019): "Invertir en la biblioteca, invertir en la igualtat d'oportunitats dels infants" (<http://www.ub.edu/blokdebid/ca/content/invertir-en-la-biblioteca-invertir-en-la-igualtat-doportunitats-dels-infants>).

6. COMUNICACIÓ I DIFUSIÓ

Amb l'objectiu de donar a conèixer els objectius i la tasca que impulsa la Fundació, s'ha estat present en jornades, trobades professionals i mitjans de comunicació.

Molts d'ells han estat a requeriment de les pròpies organitzacions i medis, mentre d'altres són fruit d'acords de cooperació i gestions impulsades per la pròpia Fundació.

6.1. Participació en jornades, actes i grups de treball

- ◆ Col·loqui *Y después de la Universidad ¿qué?: cosas que nunca te dije*, a les XVI Jornades Espanyoles d'Informació i Documentació. Barcelona, 16 de maig de 2019.
- ◆ Jornada per a mediadors socials *Madrid más pública y más social*. Organitzada per l'Ajuntament de Madrid. Madrid, 14 de juny de 2019.
- ◆ Taula rodona *Biblioteques que eduquen, educadores a les biblioteques*. Organitzada per la Fundació conjuntament amb el CEESC (Col·legi d'Educadors Socials de Catalunya). Barcelona, 19 de juny de 2019
- ◆ II Congreso Internacional "Políticas Públicas en defensa de la inclusión, la diversidad y el género" organitzades per GIR Diversitas de la Universitat de Salamanca, juliol 2019
- ◆ Jornades [Binomio Fantástico 2019: XIV Jornada Técnica para Bibliotecarios de Albacete y VII Jornada de Bibliotecas Escolares y Proyectos de Lectura](#)". Organitzades per la Consejería de educación y Cultura de Castilla-La Mancha. Albacete, 18 i 19 de novembre 2019.
- ◆ Seminario sobre el rol social de la biblioteca pública. Organitzat per l'Ajuntament de Madrid, 26 de novembre de 2019
- ◆ XXXIII Coloquio Internacional de Bibliotecarios de Guadalajara (México) "Servicios de información para grupos vulnerables: La Biblioteca social". Guadalajara, desembre 2019.

6.2. Presència a mitjans de comunicació

La presència als mitjans durant l'any 2019 s'ha centrat sobretot en la notícia de la cinquena edició del Premi *Biblioteca pública i compromís social*. Paral·lelament s'han fet entrevistes en les que s'han exposat l'activitat i els valors que promou la Fundació.

L'entrevista i els articles més rellevants de l'any ha estat:

- ◆ Entrevista a Adela d'Alòs al programa "Tot és comèdia" de la cadena Ser. (30 març 2019) <https://play.cadenaser.com/audio/370RD010000001479639/>
- ◆ La revista ITEM del COBDC sol·licita dos articles sobre diversitat i inclusió pel monogràfic sobre "Biblioteques, diversitat i inclusió social" que es publicarà l'any 2020: "Tercer sector

social i biblioteca pública: compartint valors per la igualtat i la inclusió", en el que un dels autors és Lluís Toledano; i "La biblioteca pública amb la comunitat: balanç de la Fundació Biblioteca Social", escrit per Adela d'Alòs-Moner i Assumpta Bailac.

6.3. Web i xarxes socials Web

Des de l'inici, la Fundació ha previst reforçar la seva estratègia comunicativa, de forma intensa, en el web, les xarxes socials i les llistes de distribució vinculades amb els professionals de les biblioteques i el tercer sector.

El seu contingut no es restringeix a les accions i novetats de la pròpia Fundació, sinó que es promou tot tipus d'informació que faci referència al binomi "biblioteca-social". D'aquesta manera, el web de la Fundació està recollint articles, informes, referències,... que altres promouen i/o editen, construint així un lloc de referència sobre la matèria i que alguns blocs professionals ja comencen a tenir en compte.

En el transcurs de l'any 2019, la mitjana d'accessos ha estat de 34 persones/dia, incloent els caps de setmana quan les consultes baixen a la meitat. Hi ha moments en què els accessos creixen exponencialment: quan s'ha donat a conèixer el projecte premiat (212 accessos) o en anunciar el projecte "Transferir" (189 accessos).

Xarxes socials

Les xarxes socials s'activen amb la creació de la pròpia Fundació, com a mitjans que reforcen i actualitzen la comunicació de la Fundació a la ciutadania en general.

Twitter. El darrer any s'ha augmentat en 659 seguidors, arribant a 3.607 seguidors al tancar l'any 2018

A **Facebook** s'hi recull les activitats i les notícies que genera la Fundació. S'actualitza cada setmana i, al llarg de 2018, s'hi ha publicat unes 40 notícies. A finals d'any comptava amb 1.169 seguidors.

S'observa que els tags que més interessin a la comunitat que segueix a la Fundació són: #biblioteca #social i que l'horari de major afluència és entre les 10 i les 14h dels dies laborables.

7. COL·LABORACIONS INSTITUCIONALS

La Fundació està oberta a col·laboracions de tot tipus que afavoreixin la seva activitat i ampliiin les seves complicitats, motiu pel qual promou trobades i reunions per a explorar noves vies de relació, algunes de les quals es formalitzen amb la signatura d'acords de cooperació.

En aquest marc, ressalta la col·laboració amb entitats que actuen amb els sectors més vulnerables de la societat; amb institucions com escoles o centres penitenciaris que duguin a terme projectes coordinats amb la biblioteca pública; associacions professionals; etc.

Destaca especialment la participació activa en el grup de treball sobre la funció social de les biblioteques públiques impulsat pel "Consejo de Cooperación Bibliotecaria" del Ministerio de Cultura.

També destaca la participació al grup de treball sobre la necessitat d'una major vinculació entre educació i cultura convocat per l'Ajuntament de Barcelona, del que se'n deriva l'informe "Cap a una política pública de cultura i educació".

(https://www.barcelona.cat/barcelonacultura/sites/default/files/mg_culturaeducacio_plaaccio_af.pdf)

Així mateix la Fundació al llarg de l'any 2019 s'ha adherit a iniciatives d'altres institucions:

- ◆ *Manifest Biblioteques inquietes* del COBDCV (<http://bibliotequesinquietescv.com/va/>)
- ◆ *Declaración de la Cultura en apoyo a la Agenda 2030* de la Red Española para el Desarrollo Sostenible (<https://reds-sdsn.es/declaracion-la-cultura-agenda-2030>)

8. ASPECTES ECONÒMICS 2019

Les aportacions de l'any 2019 han estat d'un total de 13.075€, aportades principalment per la seva Presidenta, entitats col·laboradores, empreses i persones. Mentre que les despeses han estat de 12.707€, principalment destinades al Premi *Biblioteca pública i compromís social* i al projecte *Transferir*.

L'exercici 2019 s'ha tancat, doncs, amb un resultat positiu de 368€, que el Patronat ha decidit destinar als projectes de l'any 2020.

A continuació es detallen els ingressos i despeses executats l'any 2019

Ingressos		
Aportació presidenta	6.650,00 €	
Aportacions d'empreses	3.700,00 €	
Aportacions de particulars	2.312,00 €	
Romanent 2018	400,00€	
TOTAL INGRESSOS		13.062,00 €
Despeses		
Premi 2018	4.791,00 €	
guardons i vídeo	3.581,00 €	
acte i desp. administratives	1.210,00 €	
Projecte "Transferir"	1.739,00 €	
Reunions de Patronat	720,00 €	
Comunicació i difusió	2.829,00 €	
Web i xarxes socials	2.505,00 €	
Jornades i cursos	324,00 €	
Despeses d'administració	1.514,00 €	
Impostos i comissions	711,00 €	
TOTAL DESPESES		12.304,00 €
RESULTAT EXERCICI		758,00 €

8.1. Patrocinis i aportacions

L'any 2016 la Fundació va iniciar una campanya per a obtenir recursos a partir de col·laboracions econòmiques de persones i entitats, campanya que el 2017 va dibuixar-se en tres vies de col·laboració:

Memòria 2019

---

1. "Amic/amiga de la Fundació": aportacions periòdiques amb l'opció que cada persona tria la quantitat i la periodicitat en què vol fer les aportacions.
2. "Fer un donatiu": aportacions puntuals, amb una campanya especial en motiu del dia de la biblioteca (24 d'octubre).
3. "Celebració amb compromís social": aportacions procedents de particulars que promouen que el regal habitual d'aquestes celebracions sigui una recapta destinada a la Fundació.

Paral·lelament, s'ha treballat amb diverses empreses per tal que facin una aportació anual.

Aportacions rebudes al llarg de l'any 2019:

- ◆ Campanya del "Dia de la Biblioteca": 19 aportacions particulars.
- ◆ "Amics i amigues de la Fundació": 29
- ◆ Aniversari amb "compromís social": 1
- ◆ Editorial Acantilado /Quaderns Crema
- ◆ Empresa Nubilum, serveis a biblioteques, arxius, museus. Aportació anual
- ◆ Empresa Proquest. Aportació anual
- ◆ Fundació Bancària la Caixa
- ◆ Col·legi d'Educadors i Educadores Socials de Catalunya (CEESC) Premi Retines

Cal destacar també que diversos professionals, a títol personal, han aportat el seu temps i esforç per a que la Fundació desenvolupi nous projectes i accions.

Molt especialment els membres del Jurat del Premi i els mentors del projecte "Transferir".

9. PLANS PER AL 2020

9.1. Accions prioritàries

A més de donar continuïtat a les línies d'acció ja iniciades, les accions prioritàries que el Patronat de la Fundació ha establert per l'any 2020 són:

- ◆ Premi "Biblioteca pública i compromís social":
  - ◆ 6ª edició (2019): veredicte, premi i difusió
  - ◆ Convocar la 7ª edició (2020)
- ◆ Actualitzar la plataforma tecnològica que sosté el *Mapa de projectes de biblioteques públiques per a la inclusió social*.
- ◆ Consolidar el projecte Transferir amb l'acció dels "mentors" a la seva zona geogràfica.
- ◆ Difondre el vídeo "Creixer Leyendo" a entitats, trobades i entorns apropiats.
- ◆ Reforçar i ampliar la relació amb les institucions del tercer sector.

9.2. Pressupost

El pressupost per a l'any 2020 es basa, de nou, en l'aportació personal de la Presidenta, juntament a les aportacions aconseguides en les campanyes de finançament de projectes.

Ingressos		
Aportació Presidenta	6.350,00 €	
Aportacions d'empreses i particulars	6.060,00€	
Romanent 2019 (la resta real és de 368€)	890,00€	
TOTAL INGRESSOS		13.300,00 €
Despeses		
Premi FBS	4.700,00 €	
Mapa de projectes (actualitzar)	2.000,00 €	
Reunions de Patronat	800,00 €	
Comunicació i difusió	2.600,00 €	
Despeses d'administració	2.400,00 €	
Impostos	800,00 €	
TOTAL DESPESES		13.300,00 €
RESULTAT		0,00 €